

Vesa Kallio kesk

Kirjallinen kysymys järjestelmäriskipuskurivaateen poistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Finanssiala FA:n mukaan hallitus on luopumassa järjestelmäriskipuskurivaateen viiden prosentin enimmäismäärästä. FA arvioi, että tämä vaikeuttaa jatkossa entistä enemmän yritysrahoituksen saamista. Vaateesta luopumisen linjaus sisältyy hallituksen lakiesitykseen, joka koskee EU:n luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin (CRD6) kansallista toimeenpanoa.

Järjestelmäriskipuskuri on pankkeihin kohdistuva lisöpääomavaatimus, jolla pyritään varautumaan rahoitusjärjestelmää uhkaaviin riskeihin ja vahvistamaan pankkien kestävyyttä kriiseissä. Käytännössä pankkien on pidettävä tavallista enemmän omaa pääomaa kriisien varalta, mikä on pois luotonannosta. Mitä korkeampi puskurivaatimus on, sitä varovaisemmiksi pankit joutuvat lainanannossa. Tämä voi vähentää luoton tarjontaa tai ohjata lainoja entistä vähäriskisempiin kohteisiin, jolloin esimerkiksi kasvuyritysten ja riskipitoisempien hankkeiden rahoituksen saanti vaikeutuu.

FA:n mukaan kansalliset politiikkakeinot ovat hyvin rajallisia, koska monet yritysrahoitukseen vaikuttavat tekijät määräytyvät EU-tasolla. FA pitää erikoisena, että yritysrahoituksen ongelmat tunnistetaan puheissa, mutta päätösten tasolla jätetään käyttämättä ne harvat keinot niiden ratkaisemiseksi.

Viiden prosentin enimmäismäärä on toiminut turvarajana, joka pitää puskureihin kohdistuvat vaatimukset kohtuullisina ja ennakoitavina. Kasvanut epävarmuus tekee pankit väistämättä varovaisemmiksi lainanannossa. Ilman selkeitä perustelu- ja rajavaatimuksia viranomaisen harkintavalta voi paisua kohtuuttoman laajaksi. Pankkien on vaikea arvioida, ovatko vaatimukset edes EU-sääntöjen mukaisia.

FA:n mukaan nykyiset ongelmat rahoituksen saamisessa pahenevat, mikäli yläraja poistetaan ilman selkeää perusteluvelvollisuutta. Edelleen FA pitää erikoisena aikoinaan viranomaisilta lähtenyt ehdotusta viiden prosentin enimmäisrajan poistamisesta, sillä se ei perustu suoraan EU-sääntelyn vaatimukseen. FA:n tulkinta on, että EU-direktiivi (CRD6) ei suoraan vaadi muutosta.

Riskipuskurivaateen viiden prosentin enimmäismäärästä hyötyisivät FA:n arvion perusteella erityisesti pienet ja nuoret sekä kasvuhakuiset yritykset, joilla on pyrkimys laajentaa toimintaansa. Vuosikausia jatkuneen heikon talouskasvun oloissa näitä raameja ei olisi varaa kiristää.

Kirjallinen kysymys KK 108/2026 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus tehnyt vaikutusarviointia riskipuskurivaateen viiden prosentin enimmäismäärän luopumisen vaikutuksista,

onko hallituksella suunnitelmia toimenpiteille, joilla se pystyy kompensoimaan riskipuskurivaateen viiden prosentin enimmäismäärästä luopumisen vaikutuksia erityisesti pienten ja nuorien sekä kasvuhakuisten yritysten rahoituksen saamiseen sitä heikentäen,

onko hallitukselta ylipäättään tulossa toimenpiteitä, joilla yritysten rahoituksen saantia helpotetaan, ja

aikooko hallitus huolehtia siitä, että Suomen lainsäädäntöön vältetään tekemästä EU:n minimivaatimukset ylittäviä kansallisia vaatimuksia eikä luoda uutta sääntelyä, jollei EU sitä välttämättä edellytä?

Helsingissä 25.3.2026

Vesa Kallio kesk